

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Auriu[m] defectus aliunde co[m]pe[n]sati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

cem Germanicā cereuisiā plenum habere. Quid? Rhodopenē Herodot. I. 2.
roseo aspectu impudica, an deiectis oculis modesta Lydvvina & Plin.lib.36.
laudabilius est? Denique eadem est conditio mortalium, for-
mosi pariter ac deformes senescunt, ac moriuntur. Sed formo-
si ægriūs, quia in contrariam mutantur deformitatem: mino-
re opus est mutatione ijs, qui iam antè sunt deformes, &
fame exangues, qui clausis oculis cadauera putantur antè,
quām sint.

Nunc singulorum defectus membrorum aliunde adiutos
percurramus, atque ab auribus, in quibus est disciplinæ sensus, incipiamus. Hunc sensum sæpe ars compensauit, natura
correxit, ingenium impleuit, mutus magister docuit aliunde
petere.. Memorat Franciscus Vallelius; Petrum Pontium D. Franc. Valle-
Benedicti Religiosum natos surdos loqui docuisse, non alia ra-
tione, quām ut eis ostenderet primò, quo modo scribendum
esset, res ipsas digitis indicando, quæ characteribus illis signi-
ficarentur, ac deinde ad motus linguae, qui characteribus re-
sponderent, prouocando. Sic quemadmodum audientes per
loquelā discunt scribere, surdi per scripturā discunt loqui. Plus
est, quod alias Author de surdis & mutis scribit in hunc mo-
dū: *Apud nos, ait ille, sanè habemus, adhuc adolescentem & virgi-* Phil. Camer.
nem, ex iisdem parentibus, & quidem celebri & honesto genere pro. Cent. 1. Ho-
gnatos, qui peculiari acumine ingenij sunt praditi. Et licet mutos rar. subseci-
& surdos eos ambos natura procreauerit, tamen uterque scitè legere uar. c. 37.
& scribere elegantissimè, nec non & rationes mercatorias computa-
re potest. Ut autem hic ex nutu, quæ sibi facienda sunt, dexterè
percipit, & si deest calamus, gestulationibus suas cogitationes ex-
primit, nec nō & in omnibus alea lusibus, qui apud nos visitati sunt,
& non sine accurata ratiocinatione perfici possunt, excebat: ita illa
acu & ingeniosa textura alias puellas facile superat. Inter ceteras
autem mirificas dotes, quas illius natura compensauit, memorabile
est, quid ex motu laborum interdum percipere videntur, quid ali-
quis loquatur. Vnde videoas eos conciones sacras sapiissimè frequenta-
re, ut aliquis non absurdè dicere posset, videri, intentis oculis, visu
eos haurire, quod alij auditu facere solent. Signidem orationem Do-
minicam, aliasq; piis precis, quando volunt, absque suggestione,

VI.

Franc. Valle-
lius de sacra
Philos. c. 4.

XXXXX 3 alysie

alijs ad ministerialis, scribunt, Euangeliag festis diebus destinata non
secus, ac alij, memoria commendant, ita ut expeditè ea scribere pos-
sint. Quod si in templis salutiferum nomen IE SV Christi profer-
tur, hic, pra ceteris, in cœtu, detraclo pileo, & genu flexo venera-
bundus conspicitur. Adeò natura, veluti fidelis mater, compen-
sando sollicita & studiosa est, ne tanquam dura nosserca merito accu-
sari posset. Quod enim in alijs sensibus adimit, in alijs restituit. His
confirmans nefas mihi duceret, omittere domesticū exemplū,
quod mecum sèpissime etiam alij complures experti sunt. P.
Paulus Layman, vir in quo pietas cum eruditione conspirave-
rat, fistulæ æneæ incautâ explosione, prope aures illius factâ,
in solenni quadam supplicatione, viam audiendi prope omnem
amisit. Affidua postea oris loquentium obseruatione didicit
visu percipere, quod non poterat auditu. Et sunt authores,
qui dicant ipsas litterarum figuras exprimi conformatio[n]e la-
biorum, quæ dum I. pronunciant, contrahuntur; dum O, in
circulum rotundantur. Ego planè in quadam Bauariae arce,
non procul Brunouio, vidi apud Illustrem Dominum Baum-
gartnerum surdam pariter & mutam ancillam, loquentes ex
oris figura intelligentem; quæ etiam quia verè muta persona
erat, nutibus ita omnia facta totius familiae hero exprimebat,
ut lingua non videretur clarius expressura. Simile quid sibi à
fratre suo Ioachimo ex Cattis peregrè reuerso relatumb scribit Philippus Camerarius his verbis. Nuper, inquit, apud Illu-
strissimum Principem VVilhelnum Landgranum Hassia, vidi puer-
rum mutum & surdum adeò ingeniosum, ut mirari eius solertiam,
in exequendis rebus sibi comisssis, non satis potuerim. Siquidem ex
unico nutu deprehendere mox certò potuerit, quid Princeps & ali
vellent. Longè autem superat mutum illum nostrum gesticularium
in aula Pabebergensi, quamvis & illi natura, quod in duobus sensibus
negabat, alijs in rebus miro quedam fænore abunde compensarit.
Landgravius cùm ita me mirabundum videret, Ecce, ait, quidquid
inter oines & aulicos non accidit, quamprimum resciscit, idonne
qualecumq[ue] sit, suis gesticularijs notis dexterrime indicare solet.
Sed audi preterea insigne diuina justitie exemplum. Mater eius
furi fuit accusata, qua cùm videret, se alio modo crimen purgare

nulla

Phil. Camer.
Cent. 1, hor.
subsec. c. 86.

non posse, confugit ad imprecations; cumq[ue] esset eo tempore grauidata, ut maius pondus verbis adderet, inter alias imprecations dixit: Si vera essent, quæ illi obijcerentur, se optare, & à DEO petere, de facilius ille, quem gestaret vero, in lucem editus ne verbulum proferre posset, sed dum viueret mutus maneret. Quod postea, ut vides factum est, & ipsamet se se suis imprecationibus prodidit, furtoq[ue], perjurium adiecit. Quia enormia delicta etiam in filio punita fuere.

Sed, ut vera quoque aurum monstra damnum suum utilitate sarcire intelligamus, sat mali sunt in insulis Septemtrionalibus, inquit Mela, quibus magna aures, & ad ambiendum corpus omne patula, nudis aliqui, prouecta sunt. Afinina aures de longitudine sua turpes videntur, quanta censembitur in his turpitudo? At turpes videantur licet, tamen utiles sunt. Utuntur enim hi populi tam prolixis auribus, & culcitra loco, & vice pallij, & pro lodiice, aliquo tegumento. Hinc Plinius inquit: Circa Pontum insula sunt Scythicae, ubi Fanesiorum gens nudo aliqui corpore, tam grandes aures habet, ut tota ipsorum corpora contegant. Et Solinus tradit: esse insulas, & Fanesiorum gentem, quorum aures adeò in effusam magnitudinem dilatentur, ut reliqua viscerum illis contegant; nec amiculum aliud sit, quam ut membra membranis aurium vestiant. Pigafetta testatur, quibusdam in insulis non admodum remotis ab insulis latronum, adeò longas hominibus aures esse, ut instar collarium (Almodicorum) per humeros fluant, & brachia ipsa tegant, utq[ue] videantur coriaceas pennulas, aut carneas epomides chlamydesque gestare. Sed longè quid luculentius scribit Maximilianus Transiluanus, in insula Gilon, quæ intra Mo-

Apud Ramus
tom. i.

Mela lib. 3.
cap. 3.

Plin. lib. 4.
nat. hist. c. 13.

Hanc